N°. 220. 1859.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is ƒ 30 in het jaar; die van de Courant alleen ƒ 20 en die van het Bijblad alleen ƒ 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

VRIJDAG 16 SEPTEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 15den September 1859, n°. 52, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, de heeren: *C. P. Brest van Kempen*, resident van Djokdjokarta, *W. L. van Ark*, officier van gezondheid der 2de klasse bij de Nederlandsche marine, en *E. van Emden*, president van het collegie van kleine zaken in Suriname.

Bij besluit van den 14den September 1859, n°. 99, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot belooning dergenen van de zee- en landmagt in Nederlandsch Indie, die zich bij de expeditie tegen de kampong Saribanoa op het eiland Sepora, in de maand April 1859, tot bestraffing der moordenaars van den luitenant ter zee der 2de klasse *J. P. Uyttenhooven* en van twee inlandsche matrozen, meer bijzonder hebben onderscheiden:

1°. te benoemen tot ridders der 4de klasse van de Militaire Willemsorde:

a. van de zeemagt:

den luitenant ter zee der 1ste klasse *R. L. de Haes* en den officier van gezondheid der 2de klasse *H. L. Vernhout*; en

b. van de landmagt:

den tijdelijk bij dezelve gedetacheerden 1sten luitenant van het leger in Nederland *J. J. G. Hennequin* en den sergeant *J. H. W. Schultze*, beiden van het wapen der infanterie, en

2°. te bepalen, dat bij afzonderlijke dagorders, zoo in Indie als in Nederland, eervol zullen worden vermeld:

a. van de zeemagt:

de luitenants ter zee der 2de klasse *J. L.* baron *van Isselmuden* en *C. A. Jeekel*;

de korporaal der mariniers *S. P. Sterkman*;

de derde schiemansmaat *J. G. F. Lambrechts*;

de hofmeester der officieren *C. Slieker*;

de matroos der 2de klasse *F. J. Tromp*;

de matrozen der 3de klasse *J. Italiaander* en *W. H. Guenther*, en

de ziekenoppasser *N. M. Spijkhooven*, en

b. van de landmagt:

de 1ste luitenant *A. P. W. Meis*, en de sergeant *J. H. Boerlager*, beiden van het wapen der infanterie.

Bij besluit van den 8sten dezer, n°. 75, heeft Zijne Majesteit aan den heer *R. J. van Lennep*, Hoogstdeszelfs consul te Smyrna, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der ridderorde van den Rooden Adelaar 3de klasse, hem door Z. K. H. den Prins-Regent van Pruissen geschonken.

Bij besluit van den 12den dezer, n°. 27, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. aan de nagemelde officieren bij de rustende schutterijen, op hun verzoek, eervol ontslag te verleenen, te weten:

in de provincie *Gelderland*.

2de afdeeling, 1ste bataillon, 4de compagnie, aan *J. H. B. Dericks*, als 2de luitenant;

6de compagnie, aan *A. Heyting*, als 2de luitenant;

in de provincie *Zuidholland*:

1ste district, 2de bataillon, 1ste compagnie, aan mr. *G. J. Beelaerts van Emmichoven*, als kapitein;

2de compagnie, aan *J. Maasdam*, als 2de luitenant;

3de compagnie, aan *G. M. Laukens*, als 1ste luitenant;

4de compagnie, aan *B. Vaandrager*, als 1ste luitenant;

in de provincie *Friesland*:

1ste afdeeling, 2de bataillon, 2de compagnie, aan *T. Wassenaar* Gz., als 2de luitenant;

2de afdeeling, 3de bataillon, 2de compagnie, aan *C. T. Tuymelaar*, als 1ste luitenant;

3de afdeeling, 1ste bataillon, staf, aan *P. W. G. J. Outhuys*, als officier van gezondheid der 2de klasse;

2°. bij de rustende schutterijen te benoemen:

in de provincie *Gelderland*:

2de afdeeling, 1ste bataillon, 4de compagnie, tot 2den luitenant, *D. W. Grutterink*, thans korporaal;

6de compagnie, tot 2den luitenant, *J. van Zadelhoff*, thans schutter;

in de provincie *Zuidholland*:

1ste district, 2de bataillon, 1ste compagnie, tot kapitein, *G. J. H. de Roo*, thans 1ste luitenant;

tot 1sten luitenant, *S. Vogelaar*, thans 2de luitenant bij de 3de compagnie;

2de compagnie, tot 1sten luitenant, *J. van den Hoek*, thans 2de luitenant bij de 4de compagnie;

tot 2den luitenant, *J. Vos*, thans schutter;

3de compagnie, tot 1sten luitenant, *P. Berkhout*, thans 2de luitenant;

tot 2de luitenants: *G. A. van Driel* en *P. J. 't Hooft*, thans schutters;

4de compagnie, tot 1sten luitenant, *P. C. Molenaar*, thans 2de luitenant bij de 5de compagnie;

tot 2den luitenant, *D. W. Nibbelink*, thans schutter;

5de compagnie, tot kapitein, *J. B. Sichel van Meerdervoort*, thans 1ste luitenant bij de 4de compagnie;

tot 1sten luitenant, *P. J. Köhler*, thans 2de luitenant;

tot 2den luitenant: mr. *H. W. Fangman*, vroeger 2de luitenant bij de dienstdoende schutterij te Leyden, en *C. van Andel*, thans schutter;

in de provincie *Friesland*:

1ste afdeeling, 2de bataillon, 2de compagnie, tot 2den luitenant, *J. A. Boorsma*, thans sergeant;

2de afdeeling, 3de bataillon, 2de compagnie, tot 1sten luitenant, *D. H. Siebenga*, thans 2de luitenant;

tot 2den luitenant, mr. *J. A. Willinge Prins*, thans schutter;

3de afdeeling, 1ste bataillon, staf, tot officier van gezondheid der 2de klasse, *M. A. de Jong*, geneesheer te Kondum.

Bij besluiten van 14 September 1859, n°. 56 en 57, heeft Zijne Majesteit goedgevonden:

1°. de heeren dr. *J. Pijnappel* Gzn. en mr. *S. Keyzer*, leeraaren aan de Koninklijke akademie te Delft voor de land-, taal- en volkenkunde van Nederlandsch Indie, te benoemen tot hoogleeraren;

2°. aan den, voor het onderwijs der waterbouwkunde aan de Koninklijke akademie te Delft gedetacheerden hoofdingenieur van 's Rijks Waterstaat, den heer *D. J. Storm Buysing*, te verleenen den titel en rang van hoogleeraar bij die akademie.

Bij besluit van 14 September jl., n°. 87, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot militie-commissaris in de provincie Overijssel te benoemen den luitenant-kolonel *C. Yske*, van het 6de regement infanterie.

Bij besluit van 14 September 1859, n°. 88, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, de benoeming van *F. van der Putten*, burgemeester van Stiphout, tot secretaris dier gemeente, met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

Bij besluit van 15 September 1859, n°. 54, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, gedurende de zitting van 1859—1860, te benoemen den heer mr. *J. A. Philipse*, lid dier Kamer.

Bij besluit van 15 Septtember 1859, n°. 57, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, tot lid der provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Overijssel te benoemen den heer *J. H. Nellenstein*, apotheker te Zwolle, ter vervanging van den heer *H. Greve*, op zijn verzoek eervol ontslagen.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 14den September 1859, n°. 69, zijn benoemd:

1°. tot notaris ter standplaats Echt, arrondissement Roermond, *L. Linssen*, thans griffier bij het kantongeregt te Venlo en candidaat-notaris aldaar, uit welke betrekking van griffier hij met den 1sten October aanstaande eervol is ontslagen;

2°. tot griffier bij het kantongeregt te Venlo, *J. F. Janssen*, candidaat-notaris te Weert.

Bij Koninklijk besluit van 14 September 1859, n°. 53, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Nieuwer Amstel, de heer *C. J. Stakman*, thans ontvanger der directe belastingen te Deventer.

Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 14den September 1859, n°. 48, goedgevonden:

bij het wapen der infanterie te benoemen:

bij het 4de regement, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) den 1ste luitenant *J. J.* baron *Melvill van Carnbee*, van het regement grenadiers en jagers;

bij het koloniaal werfdepôt, tot kapitein van de 3de klasse (naar ouderdom van rang) den 1sten luitenant *S. G. Peuchen*, van het corps.

Het heeft den Koning behaagd bij besluit van den 10den September 1859, n°. 84, te benoemen tot leden van de regtbank op Curaçao, mr. *P. C. Prince*, thans weesmeester en practiserend advocaat aldaar, en jhr. mr. *D. M. Rammelman Elsevier*, thans griffier bij genoemde regtbank, en tot griffier bij dezelve mr. *S. C. Henriquez*, practiserend advocaat en plaatsvervangend lid in dat collegie.

Bij besluit van den 10den September 1859, n°. 85, heeft het den Koning behaagd te benoemen tot lid van het geregtshof te Suriname, den assessor van het collegie van kleine zaken, mr. *J. M. Jansen Eyken Sluyters*, thans reeds als zoodanig fungerende.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, den 15den September 1859.

Wij zijn door het Departement van Finantien in de gelegenheid gesteld tot het mededeelen van het navolgend:

OVERZIGT *van de opbrengst der Middelen (hoofdsom en opcenten) over de maand* Augustus, *afzonderlijk en vereenigd met die der vorige maanden van* 1859, *in vergelijking gebragt met de raming van dat jaar en de opbrengst over dezelfde tijdvakken van* 1858.

BENAMING DER MIDDELEN.	Bedrag der raming.	1/12 der raming.	Opbrengst over de maand Augustus 1859.	Opbrengst over de maand Augustus 1858.	8/12 der raming.	Opbrengst over de acht eerste maanden van 1859.	Opbrengst over de acht eerste maanden van 1858.
Directe Belastingen.							
Grondbelasting	f 10,277,500.00	f 856,458.33	f 889,619.83	f 781,531.65	f 6,851,666.64	f 7,449,145.08	f 7,405,670.245
Personeel	6,888,000.00	574,000.00	1,051,606.885	983,623.56	4,592,000.00	3,621,228.51	3,574,894.395
Patenten	2,758,400.00	229,866.67	266,297.38	270,047.255	1,838,933.36	1,297,530.205	1,281,235.785
Regt op de mijnen	1,955.00	162.92	1,107.875	»	1,303.36	1,107.875	»
Totaal	f 19,925,855.00	f 1,660,487.92	f 2,208,631.97	f 2,035,202.465	f 13,283,903.36	f 12,369,011.67	f 12,261,800.425
In- en uitgaande regten en scheepvaartregten.							
Regten op den in- en uitvoer	f 3,277,000.00	f 273,083.33	f 292,421.48	f 307,088.54	f 2,184,666.64	f 2,277,624.85	f 2,240,703.96
Scheepvaartregten	750,000.00	62,500.00	69,251.30	77,704.34	500,000.00	460,475.56	483,370.00
Vuur-, ton- en bakengelden	300,000.00	25,000.00	29,801.60	36,721.92	200,000.00	199,126.93	221,751.285
Formaatzegel	9,384.00	782.00	848.61	860.58	6,256.00	6,487.11	6,300.84
Totaal	f 4,336,384.00	f 361,365.33	f 392,322.99	f 422,375.38	f 2,890,922.64	f 2,943,714.45	f 2,952,126.085
Accijnsen.							
Suiker	f 1,818,181.82	f 151,515.15	f 86,573.28	f 87,004.90	f 1,212,121.20	f 1,022,761.255	f 1,089,897.305
Wijn	1,031,800.00	85,983.33	82,863.625	90,230.49	687,866.64	727,751.885	652,955.215
Binnenlandsch gedistilleerd	4,720,000.00	393,333.34	449,192.55	418,919.255	3,146,666.72	2,989,088.985	2,947,435.195
Buitenlandsch gedistilleerd	208,000.00	17,333.33	19,797.31	19,477.50	138,666.64	137,493.30	138,967.135
Geslagt	1,642,200.00	136,850.00	100,376.985	97,136.86	1,094,800.00	730,692.36	767,083.215
Zout	2,332,200.00	194,350.00	216,580.215	207,999.075	1,554,800.00	1,339,880.61	1,302,437.675
Zeep	1,166,100.00	97,175.00	114,142.67	106,124.565	777,400.00	830,558.825	788,481.155
Bieren en azijnen	462,300.00	38,525.00	46,869.165	36,368.58	308,200.00	342,912.085	329,313.92
Steenkolen	1,124,700.00	93,725.00	55,997.775	68,100.095	749,800.00	659,118.555	758,855.74
Turf	1,491,200.00	124,266.67	27,659.69	16,252.465	994,133.36	1,198,134.03	1,261,900.74
10 ten honderd collectief zegel	1,599,668.18	133,305.68	120,011.75	114,191.045	1,066,445.44	997,764.94	1,003,566.745
Vervoerbiljetten	96,000.00	8,000.00	10,219.595	8,796.48	64,000.00	63,576.505	61,292.98
Totaal	f 17,692,350.00	f 1,474,362.50	f 1,330,284.61	f 1,265,601.31	f 11,794,900.00	[illegible]	f 11,101,967.02
Waarborg en belasting der gouden en zilveren werken.							
Belasting	f 200,000.00	f 16,666.67	f 17,953.055	f 16,864.74	f 133,333.36	f 133,346.76	f 135,215.37
Essaailoon en opcenten	45,000.00	3,750.00	3,853.495	3,570.625	30,000.00	28,084.32	28,784.44
Totaal	f 245,000.00	f 20,416.67	f 21,806.55	f 20,435.365	f 163,333.36	f 161,431.08	f 163,999.81
Indirecte belastingen.							
Zegelregten	f 2,001,000.00	f 166,750.00	f 156,804.905	f 152,305.93	f 1,334,000.00	f 1,296,613.005	f 1,307,775.665
Registratieregten	6,003,000.00	500,250.00	349,107.05	395,575.545	4,002,000.00	3,693,794.22	3,979,341.475
Hypotheekregten	483,000.00	40,250.00	28,201.105	37,549.42	322,000.00	328,828.80	352,059.21
Successieregten	4,002,000.00	333,500.00	217,002.30	939,172.94	2,668,000.00	2,825,707.13	3,614,025.14
Totaal	f 12,489,000.00	f 1,040,750.00	f 751,115.86	f 1,524,603.855	f 8,326,000.00	f 8,144,943.155	f 9,253,201.49
Posterijen	f 1,750,000.00	f 145,833.33	f 157,316.24	f 153,975.005	f 1,166,666.64	f 1,234,890.725	f 1,168,601.40
Staatsloterij	f 410,000.00	f 34,166.67	160.00	63.00	f 273,333.36	f 262,553.00	f 271,737.00
Totaal generaal	f 56,848,589.00	f 4,737,382.42	f 4,861,638.22	f 5,421,556.38	f 37,899,059.36	f 36,156,272.415	f 37,173,433.23

SPLITSING *van de opbrengst der* directe belastingen *over de acht eerste maanden van* 1859.

DIENSTJAREN.	Grondbelasting.	Personeel.	Patenten.	Regt op de mijnen.	Totaal.
1857	f 907.695	f 49,911.60	f 12,036.93	»	f 62,856.225
1858	177,227.675	2,131,863.63	955,121.76	»	3,264,213.065
1859	7,271,009.71	1,439,453.28	330,371.515	1,107.875	9,041,942.38
Totaal	f 7,449,145.08	f 3,621,228.51	f 1,297,530.205	1,107.875	f 12,369,011.67

De *Javasche Couranten* van 9—23 Julij jl. behelzen onder anderen de volgende beschikkingen van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie:

bij het civiel departement;

benoemd: tot adsistent-resident van Tanah Datar (residentie Padangsche bovenlanden) A. S. Warmolts; tot secretaris der residentie Bezoeki J. D. H. Kuyp; tot secretaris der residentie Palembang C. Boers; tot secretaris der residentie Samarang W. J. Brouwer; tot secretaris der residentie Tagal J. D. Rispelblom Beijer; tot secretaris van het gouvernement Sumatra's Westkust P. Severijn; tot algemeenen pakhuismeester te Padang (Sumatra's Westkust) P. J. Werner; tot 2den commies ter burele van den chef over de geneeskundige dienst (militair ambtenaar 2de klasse) W. J. Rijk Schroeff; tot 1sten en tot 2den commies op het residentie-kantoor te Muntok (Banka) W. van der Ven en L. le Duc;

bij de algemeene secretarie: tot referendaris mr. F. Th. Pahud; tot hoofdcommies B. J. G. Elias en F. H. W. van Ranzow; tot 1sten commies mr. D. H. Levyssohn Norman en G. H. Boelhouwer; tot 2den commies H. F. van Lier; tot 3den commies M. C. de Vries van Heyst; op het residentie-kantoor te Batavia: tot hoofdcommies J. Faes; tot 1sten commies P. F. Wegener; tot lid van het hoog militair geregtshof P. van Swieten, gepensioneerd kolonel van den generalen staf; tot lid der sub-commissie van onderwijs te Soerabaja, voor de zaken te Grissee, P. C. van Roijen; tot lid van den raad van justitie te Padang J. L. Lindwurm, majoor der artillerie; bij de directie der cultures: tot 1sten en 2den commies N. J. F. Dinger en W. E. Macaré; bij de hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch Indië: tot president mr. A. Prins, en tot leden mr. A. J. Swart, J. W. C. Diepenheim, G. W. Fredzess, H. P. Barkmeijer, H. van der Grinten, A. van Davelaar, D. Schuurman en mr. W. Rappard; tot administrateur der tinmijnen te Marawang (Banka), de hoofdcommies ter algemeene secretarie A. de Lanoy; bij de landelijke inkomsten en cultures tot controleur 1ste klasse P. van Hoek, thans 2de klasse; tot idem 2de klasse F. Beijerinck, thans 3de klasse;

voorloopig benoemd: tot telegraphisten, de leerling-telegraphisten F. D. Schreyner, R. E. van Sernsen de Koste, F. H. L. van den Dungen Gronovius, M. P. Raket, C. F. Renoult, A. J. J. C. Guise en J. T. Potass;

bevorderd: tot opziener 1ste klasse bij de indigo-cultuur, de opziener 2de klasse F. A. van During; tot ingenieur 3de klasse van den waterstaat, de adspirant-ingenieur jhr. S. H. van der Does de Bye, met bepaling dat hij in zijnen nieuwen rang vooreerst belast blijft met de hem aangewezen betrekking van eerstaanwezend ingenieur in de residentie Bezoeki;

voorloopig opgedragen de civile geneeskundige dienst en het opzigt over de vaccine in de afdeeling Tangerang (Wester-afdeeling Batavia) aan dr. P. Alting Mees;

gesteld: ter beschikking van den resident der Lampongsche districten, de geëmploijeerde bij het marine-departement A. W. van Roggen;

goedgekeurd: dat door den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden is benoemd tot lid der sub-commissie van onderwijs te Macassar P. N. Goetzee;

overgeplaatst: bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Lampongsche districten, de controleur 2de klasse in de residentie Palembang G. A. van Delden;

ontslagen, eervol uit 's lands dienst of uit hunne betrekkingen, op hun verzoek: F. Klein, controleur 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures; J. F. Scholten, commies op het residentiekantoor te Tapanoli; W. Sieberg, posthouder te Pangool (Patjitan); J. Hazelhorst, ondermeester aan de gouvernements lagere school te Grissee (residentie Soerabaja); C. C. van Hall, ingenieur 3de klasse van den waterstaat; A. Mahieu, 1ste commies op het residentiekantoor te Muntok (Banda); mr. F. B. van Leeuwen, advocaat en procureur bij den raad van justitie te Samarang; W. Kraft, lid van den raad van justitie te Padang; mr. C. A. de Jongh, als president, en jhr. mr. D. A. Junius van Hemert, mr. J. de Wal, G. Wassink, A. J. W. van Delden, dr. P. Bleeker, J. W. H. Adèr en mr. R. A. Eekhout, als leden der hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch Indië;

ontheven: van de verdere waarneming der betrekking van auditeur-militair bij den krijgsraad te velde in de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo, mr. W. E. van den Hout (benoemd als substituut-officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang) en in zijne plaats aangesteld mr. Chs. J. Taunay, griffier bij de regtbank van omgang in de 3de afdeeling;

verleend: een tweejarig verlof naar Nederland aan R. C. van Prehn, adsistent-resident van Galoe (Cheribon), en wegens ziekte aan J. E. van der Wijk, 2den onderwijzer aan de gouvernements lagere school te Soerabaja;

bij het militair departement:

benoemd: tot kommandant der tweede militaire afdeeling op Java de generaal-majoor E. C. C. Steinmetz, laatst kommandant en chef der Bonische expeditie; tot 1sten opziener bij de buskruidfabricatie J. A. Heffner, tot eersten teekenaar bij de directie der genie (militair ambtenaar 2e kl.) G. P. Kronenberg, thans 2de teekenaar;

bevorderd: bij het wapen der genie en sapeurs tot kapitein de 1ste luitenant M. A. van Walcheren; tot 1sten luitenant de 2de luitenant G. E. V. L. van Zuylen;

geplaatst: bij het groot militair hospitaal te Soerabaja, de officieren van gezondheid 3de klasse C. D. F. Husemann en J. A. Krauze;

overgeplaatst: bij het garnizoen te Serang (Bantam) de officier van gezondheid 2de klasse C. Helfrich, thans te Salatiga; bij de civile en militaire geneeskundige dienst te Banjoemaas, de officier van gezondheid 2de klasse J. R. Hessig, thans te Soerabaja; bij de civile en militaire geneeskundige dienst te Gorontalo (Menado) de officier van gezondheid 3de klasse A. Schultz, thans te Soerabaja; bij het groot militair hospitaal te Soerabaja, de officier van gezondheid 3de klasse L. C. A. Rombach, thans te Weltevreden;

goedgekeurd: dat door het militair departement zijn overgeplaatst: bij de expeditionaire troepen op Celebes, de officier van gezondheid 2de klasse J. T. Bosmans, thans te Bangkallang (Madura); bij de civile en militaire geneeskundige dienst te Bangkallang (Madura), de officier van gezondheid 2de klasse A. L. C. Stödtke, thans te Soerabaja; bij het wapen der infanterie: bij het 1ste bataillon de 1ste luitenant J. A. van Oort, van het 4de; bij het 2de bataillon, de kapitein P. L. Stennekes, van het 14de; bij het 3de bataillon, de 1ste luitenants P. M. J. Penning Nieuwland en P. L. J. Bogaert, van het 12de en 13de; bij het 4de bataillon, de 1ste luitenant A. Meijer, van het 8ste; bij het 5de bataillon, de 1ste luitenant A. G. F. van Zee, van het 9de; bij het 7de bataillon de 1ste luitenant V. L. Schwartz, van het 12de; bij het 8ste bataillon, de 1ste luitenant W. J. Havenga, van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling op Java; bij het 9de bataillon de 1ste luitenant H. G. Magnin, van het 5de; bij het 12de bataillon de 1ste luitenant F. J. W. Mekern, van het 7de; bij het 14de bataillon de 1ste luitenants F. B. A. Grooss en W. A. J. J. Kraal, van het 6de en 7de; bij de militaire administratie, als adspirant-intendant de adspirant-betaalmeester jhr. P. F. Coonen; bij het wapen der artillerie, bij het materieel, de 2de luitenant J. Hofstede, van het personeel;

ontslagen: op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, de 1ste luitenant der infanterie L. G. F. R. W. C. van den Berg;

verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie A. F. Veenhuyzen, en wegens ziekte aan den luitenant-kolonel der infanterie W. Lammeréc en den 1sten luitenant der infanterie A. G. F. van Zee;

ontslagen, uit Zr. Ms. militaire dienst, de 2de luitenant der infanterie D. H. Prinsen;

bij het marine-departement:

benoemd: tot eerste gezaghebbers bij de dienst der gouvernements-schooners en kruisbooten H. F. Bernoster en J. H. Meijer, gezagvoerder en tweede gezaghebber van den stoomsleeper *Bennett*;

ontslagen, op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst J. Mostert, loodsman bij het civiel havendepartement te Amboina.

Verder behelzen die couranten de onderstaande mededeelingen:

Batavia, 12 Julij. In ons nommer van 6 dezer hebben wij medegedeeld eenige berigten, per telegraaph ontvangen, nopens den staat van zaken in de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo.

Sedert zijn dienaangaande schriftelijke rapporten ingekomen van den gouvernements-commissaris over dat gewest, loopende tot 6 dezer, en waaraan wij de volgende meer uitvoerige berigten ontleenen

Op den 11den Junij jl. rukte de commissaris met 5 compagnien van het 9de bataillon infanterie, de detachementen artillerie en sapeurs en eene landingsdivisie van Zr. Ms. stoomschepen *Ardjoeno*, *Montrado* en *Celebes*, sterk 110 man, onder bevel van den luitenant ter zee 2de klasse van Alphen, benevens de ambulance, naar Martapoera op.

De magt was geëmbarqueerd op de *Celebes* en de *Boni*.

Den 12den kwam men bij Martapoera, werwaarts een paar zendelingen werden afgevaardigd met eene publicatie om de bevolking gerust te stellen en tot onderwerping aan te sporen. Er was toen eene menigte vijandig gezind volk te Martapoera bijeengekomen, dat echter, den volgenden morgen, bij eene verkenning met gewapende sloepen door den commissaris, werd bevonden te zijn vertrokken.

Op dien togt meldde zich bij den commissaris aan de rijksbestierder van Bandjermasin, pangeran Hidajat-Oellah, die de verzekering zijner trouw en onderwerping aan het Gouvernement kwam aanbieden.

Hij werd in het residentie-huis bij den commissaris toegelaten, waarop vier andere prinsen zich mede aanmeldden en even zoo werden ontvangen, terwijl hun aanzienlijk gevolg voor het residentie-huis zich verzamelde.

Deze grooten waren allen zeer onthutst en konden slechts na eenigen tijd hunne bedaardheid terugkrijgen. De rijksbestierder verklaarde, dat hij van de verradelijke plannen, die kort te voren waren ten uitvoer gelegd, niets had geweten, en dat hij de magt niet had gehad om later iets tot bedwinging te doen, hetgeen hij geheel toeschreef aan de knoeperijen van den sulthan Tamdjid-Illah, om hem te benadeelen.

In den loop van den dag debarqueerden de voortroep en betrok de verlatene kraton, zoomede de hoofdtroep, die op de bioen-aloen, welke de kraton aan ééne zijde begrenst, een bivouac betrok. De reserve bleef voorloopig op de *Celebes*.

Nergens werd verzet ondervonden.

Den 14den Junij werd in het residentie-huis eene vergadering gehouden met den rijkbestierder en de aanwezige prinsen en mantri's, waarvan een dertigtal opkwam. Daarbij werd hun aangezegd, dat het dragen van wapens, anders dan de gewone kris of klewang, werd verboden, en een ieder, die met eene lans gewapend werd bevonden, zou worden gearresteerd. Dit bevel werd gehoorzaamd, en zelfs werden berigten verstrekt, waardoor het gelukte in de nabijheid eenige arrestatien te doen, waaronder de kiai's Singo-Pradjo en Wira-Djaja, twee voorname aanvoerders der gewapenden tegen Kalangan en Pengaron.

Op den 15den Junij debarqueerde de reserve en bezette de kraton ter vervanging van den voortroep, die op dien dag, onder bevel van kapitein van Oijen, van Martapoera vertrok, en den regter oever van de Riam-Kanan volgde, op den 18den Pengaron bereikte, juist toen eene bende van een duizendtal Moeningers gereed stond het etablissement op nieuw aan te vallen. Zij namen dadelijk de vlugt.

Op dezen togt heeft de ingenieur van het mijnwezen Rant, als vrijwilliger, de kolonne tot gids gediend.

Slechts bij Soengiraja werd op den 17den tegenstand ondervonden; een duizendtal gewapende Moeningers en Dajaks-paré had zich daar genesteld om de troepen te overvallen. Met eene onverwachte beweging links uit de flank liet de kapitein van Oijen er op instormen en dreef den vijand op de vlugt, na hem een verlies van een dertigtal dooden en nog meer geblesseerden te hebben berokkend.

Als zich daarbij bijzonder te hebben onderscheiden worden genoemd de luitenants Scheepers van de sapeurs, Verstege en Magnin van de infanterie, en Sluyterman van Loo van de marine.

De verdediging van Pengaron is een roemvol feit geweest.

Sedert 29 April was men daar bij herhaling aangevallen en geheel van de gemeenschap met de hoofdplaats afgesloten. Met een veertigtal soldaten en een personeel van 400 kettinggangers en een 200tal pandelingen, in eene gedurende den opstand opgerigte palissadering opgesloten, was er eene waardige en moedige houding van het dirigerend personeel noodig, om tegen de aanvallen van buiten en de zamenspanningen van binnen bestand te zijn.

Den 15den en 16den Junij werden van uit Martapoera militaire verkenningen gedaan, om zamenscholingen van den vijand uiteen te jagen, maar overal nam hij de vlugt. Op laatstgenoemden dag bezocht de commissaris het etablissement Kalangan en vond daar alles verwoest, maar geene opstendelingen meer. Te Goenoeng Lawah werd zekere pembekel Taha, een der deelhebbers aan den moord te Kalangan, gearresteerd. In den nacht van den 18den op den 19den trachtte hij te vlugten en had hij zich van een der geweren van de wacht meester gemaakt. Hij werd echter door een der op post staande matrozen achtervolgd en gevangen. Den volgenden dag overleed hij aan eene daarbij bekomen wonde.

Den 18den Junij rukte de reserve, onder bevel van den overste Boon van Ostade, naar Goenong Djabok op, om de derwaarts gevlugte muitelingen op te zoeken. Hij kwam daar den 19den aan en vond ook daar alles verwoest, maar geene vijanden.

Door mededeelingen van den moefti des rijks, hadji Mahmoed, van den panghoeloe van Martapoera, hadji Mohamad Chalied, en van den priester hadji Mohamad Arief, die veel blijken van getrouwheid aan het Gouvernement gaven, werd den commissaris bekend, wie de hoofdaanlegger was geweest van het plan om eenen algemeenen aanval op Bandjermasin te doen.

Deze persoon had in zijne brieven gebruik gemaakt van den naam van den rijksbestuurder, pangeran Hidajat-Oellah, om aanhang te verkrijgen. Toen het aan dezen bekend werd, dat de commissaris in het bezit was van zoodanige brieven, werd hij beangst, te meer daar hem door kwaadwilligen moet zijn in het oor geblazen, dat het voornemen bestond hem te arresteren, zoodat hij, in den nacht van 18 op 19 Junij, overhaast Martapoera verliet, onder voorwendsel van zijne moeder, die in de wildernis zou zijn gevlugt, op te sporen.

Op den 19den hield de commissaris op nieuw eene vergadering met de prinsen, mantri's, kiai's en kampongs-hoofden, ten getale van tachtig, om hun gevoelen te vernemen nopens de maatregelen, te nemen om de zaken in eenen gezonden toestand te brengen.

Den volgenden dag leverden deze hoofden hun schriftelijk uitgebragt gevoelen in, waarvan de inhoud, soms meer of min verbloemd, nederkwam op den wensch, om een anderen vorst dan Tamdjid-Illah op den troon te zien.

Den 21sten Junij keerde de commissaris naar Bandjermasin terug, alwaar in eene bijeenkomst, belegd op den 24sten daaraanvolgende, de Sulthan vrijwillig afstand deed van den troon, en den wensch uitte om naar Batavia te vertrekken.

De waarneming van het rijksbestuur werd door den commissaris voorloopig opgedragen aan de pangerans Soeria Mataram en Mohamad Tambak-anjar, waarvan de commissaris, op den 28sten Junij, te Martapoera afkondiging deed, hetgeen door de hoofden met genoegen werd vernomen. Pangeran Soeria Mataram bood zich aan om den rijksbestuurder op te zoeken, die ook eenen brief schreef aan den commissaris, houdende dat hij gaarne wilde terugkeeren, indien hem daartoe eene schriftelijke vergunning werd gezonden.

Hieraan werd voldaan, maar de rijksbestuurder was nog niet voldoende gerustgesteld, en, bij het afzenden van deze berigten, was hij nog niet teruggekeerd.

Den 26sten Junij werd een detachement van 50 infanteristen, onder bevel van den kapitein Schiff, gezonden naar Tjempaka, waar zamenscholingen plaats hadden. Men vond daar eene magt van 1000 à 1500 opstandelingen, die, met een verlies van een vijftigtal dooden en gekwetsten, werden uiteen gejaagd.

Den 28sten keerde de commissaris naar Martapoera terug en op dien dag en den volgenden bleef het te Martapoera rustig. Maar op den 30sten werd het bivouac in de kraton door een duizendtal muitelingen aangevallen, juist op het oogenblik, dat, met uitzondering van de wacht, de gansche magt op de aloen aloen werd geïnspecteerd. Zij waren ongemerkt in het digt begroeid terrein achter de kraton zamengetrokken, hadden twee schildwachten overvallen, de achterpoort opengehakt en waren voor een gedeelte door die poort tot in het bivouac gedrongen. Spoedig snelden de troepen binnen, grepen de muitelingen aan, waarvan sommigen, al dansende, tegen de geweren inliepen, en een goed infanterievuur, ondersteund door een paar kartetsschoten uit een houwitser, dreef hen naar buiten. Een tiental lijken lieten zij in den kraton achter, terwijl nog vele lijken en gekwetsten werden medegevoerd.

Onder de gesneuvelden waren de hadji's Boejasin en Boechaier, die onder de leiders van den opstand eene voorname rol hebben gespeeld.

Van onze zijde zijn gesneuveld twee Europeanen en een inlander, en gekwetst twee Europeanen en vijf inlanders. Ook de auditeur-militair mr. van der Hout heeft bij dien aanval een oogenblik in eene hagchelijke positie verkeerd.

Door de militaire bevelhebbers, de oversten van Hasselt van de zeemagt en Boon van Ostade van de infanterie, wordt zeer geroemd de bij die gelegenheid aan den dag gelegde koelbloedigheid van den kapitein Hartsteen, den 1sten luitenant Thieme, den adjudant-onderofficier van de artillerie de Moor, den korporaal van Woesik en van den matroos van de Velden van de *Montrado*.

Het is niet bekend werwaarts de muitelingen gevlugt zijn.

Ook in Poeloe-Petak zijn ons etablissement en de stoomer *Tjipannas* door de muitelingen uit de Soengei Betaran aangevallen, in zeer goed gewapende en in verdedigbaren toestand gebragte ijzeren laadschouwen, geroofd van Kalangan. De *Montrado* kwam daar juist aan, toen de praauwen met de *Tjipannas* waren slaags geweest. Den volgenden dag werden de praauwen door de *Montrado* genomen en de versterkingen der muitelingen aangetast, genomen en vernield; zij verloren daarbij 35 dooden en 45 gekwetsten.

De *Montrado* deed daarop een togt op de Negara.

Door herstelling van de gemeenschap met Pengaron heeft men, op den 1sten Julij, ongeveer 50 ton steenkolen naar Bandjermasin kunnen afvoeren.

Bij het sluiten der rapporten was de gezondheidstoestand der troepen voortdurend zeer voldoende; er waren weinig of geene ernstige zieken.

Batavia. — Gedurende de maand Mei jl. zijn op Java en Madura aan regten gepercipieerd f 667,629.38, zijnde f 43,648.42⁵ minder dan in Mei 1857 en f 105,856.93⁵ dan in dezelfde maand van het jaar 1858.

De ontvangst gedurende de vijf eerste maanden van 1859 heeft bedragen f 3,304,522.375.

Banjoemaas. — Den 5den Julij jl. is, des morgens ten zes ure, eenige minuten eene allerhevigste aardbeving gevoeld, welke in eene horizontale, van het Noorden naar het Zuiden gekeerde rigting, ruim vier seconden aanhield.

Voor zoover bekend is, hebben de lands- en particuliere gebouwen geen schade hierdoor geleden.

Palembang. — De kolonne, die, blijkens ons nommer van 6 Julij jl., den 6den Junij naar Endikat (Goemai Talang) zou vertrekken, is dien dag derwaarts opgerukt.

Pirahoen en de nog overgeblevenen van zijnen aanhang, ongeveer 40 personen, werden in hunne schuilplaatsen in het gebergte, waar zij zich veilig achtten, bezocht. Hoewel zij zich moedig verdedigden, leden zij de nederlaag.

Pirahoen en 9 der zijnen werden gekwetst. Van onze zijde werden een flankeur en een pradjoerit ligt gewond.

Het gelukkig gevolg van die excursie, waardoor de zedelijke invloed van Pirahoen voor het oogenblik verloren is, heeft op de bevolking in deze streken eenen gewenschten indruk gemaakt.

De bevolking van de marga's Moelak Ilier en Oeloe, Pager Goenoeng en Soekoe Lima Djati, is naar hare doesoens teruggekeerd en begonnen wegen en bruggen herstellen. De onderwerpingen, welke dagelijks in de Goemai Lembak plaats hebben, getuigen van de betere gezindheid der bevolking. De hoofden en bevolking in de zoo evengenoemde marga's eerbiedigen en erkennen voor het oogenblik 's Gouvernements oppermagt zonder schijn van tegenstand.

Intusschen zijn maatregelen genomen om de zaken in de Lematang Oeloe zoodanig te regelen, dat mogelijk later voor te vallen ongeregeldheden worden belet. De doesons Pedang (Semidang), Loeboe Tepong (Goemai Lembak) en Panantian (Pager Goenoeng) blijven vooreerst bezet; eene kolonne van plus minus 100 man blijft te Lahat beschikbaar, terwijl te Bongamaas (Kikim) vooreerst een detachement van 30 man zal blijven.

In de Sindang Bliti zijn de landrenten geheel aangezuiverd.

Volgens de laatste berigten was de stand van zaken in de Kessam minder gunstig. De bewoners dier streken hadden zich aan strooptogten aan de grenzen van de Kommering Oeloe schuldig gemaakt, een paar personen vermoord en zouden het voornemen hebben, eenen inval op ons grondgebied te doen. Een detachement van 40 man, behoorende tot de bezetting van Moeara Doea, zou aan de grenzen post vatten.

De staat van zaken in Djambi laat niets te wenschen over.

De Sulthan was meestal ter hoofdplaats en legde, vergezeld van eenige grooten, nu en dan bij den politieken agent bezoeken af.

De ex-sulthan laat weinig of niets van zich hooren.

Riouw. — In het begin der maand Junij werd het berigt ontvangen, dat een twaalftal bewoners van het eiland Galang, wegens hunne strooperijen in de wateren van Riouw berucht, zich nabij het eiland Rempang-Semboelan hadden vertoond en in eene der daar aanwezige kreeken eene schuilplaats hadden gezocht.

Ten gevolge van dit berigt vertrok de schout J. W. Sijnja den 16den Junij derwaarts, vergezeld door een achttal militairen van het garnizoen en van eenige matrozen der te Riouw gestationeerde kruisboot.

Hoewel het gelukte de schuilplaats der roovers te ontdekken, werd men door ondiepten verhinderd spoedig genoeg te naderen; het gelukte den roovers in het digte kreupelbosch te ontkomen, met achterlating echter van een zestal praauwen.

De hulpboot nº. 2, die mede derwaarts werd gezonden, keerde den 28sten Junij terug met de tijding, dat de roovers naar Singapore waren gevlugt: eenigen zijn daar door de politie opgevat.

Kadoe. — Den 5den Julij jl. is te Magelang, omstreeks kwartier over zes ure in den morgen, eene aardbeving gevoeld, welke, hoewel kort van duur, nogtans niet onbelangrijk was. De beweging was van het oosten naar het westen. In den nacht woei het vrij hevig, zonder vergezeld te zijn van regen. Geene schade is aangerigt.

Batavia, 19 Julij. — Den 15den dezer verliet Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal met gevolg deze hoofdplaats, met het voornemen om de residentien Japara, Rembang, Soerabaja, Madura, Bezoeki, Probolinggo, Pasoeroean, Madioen, Kediri, Soerakarta, Djokdjokarta, Kadoe en Samarang te bezoeken.

— De stand van den agio was op den 1sten Julij 1859 als volgt:

	Batavia.	Samarang.	Soerabaja.
	Duiten.	Duiten.	Duiten.
een tiende-gulden	12	12	12
kwart- »	30	30	30
halven »	60	60	60
den Nederlandschen gulden	120	120	120
een twee-en-een-half-gulden-stuk	300	300	300
drie-gulden-stuk	360	—	360
gouden Willem	1200	1200	1200
halven dito	600	600	600
gouden Spaanschen doublon	5040	5040	4680
Mexicaanschen dito	4680	4920	—
gouden dukaat (nieuwen)	—	860	720
Spaanschen mat	366	336	326
Mexicaanschen dollar	324	318	312
sikka-ropij	—	—	—
vijf-frank-stuk	—	—	—

Pekalongan. — Ten vervolge op het berigt in ons nommer van den 1sten Junij jl. deelen wij mede, dat den 25sten Junij in deze residentie 14,884$^3/_4$ bouws met padi mislukt waren, terwijl het te verwachten is, dat van het te veld staande gewas nog een groot gedeelte niet zal slagen.

Buitengewone maatregelen van voorziening werden echter nog niet noodig geacht. De geoogste velden worden nagenoeg alle bewerkt om met tweede gewassen beplant te worden, voor zoo ver zulks nog niet is gedaan.

Patjitan. — In den vroegen morgen van den 5den Julij is ten 6$^1/_4$ ure te dezer hoofdplaatse en, voor zoo ver de berigten reeds zijn ingekomen, op verschillende andere plaatsen in deze afdeeling eene vrij hevige aardschudding waargenomen.

Het verschijnsel werd voorafgegaan door een dof rommelend onderaardsch gedruisch, terwijl de schok zelf, die ongeveer zeven seconden aanhield, van eene trillende, zoo als zij zich aanvankelijk deed gevoelen, in eene golvende overging, en in eene trillende beweging eindigde.

De rigting was van het Z. t. O. naar het N. t. W.

Hoewel de te weeg gebragte ontsteltenis groot was, zijn er echter geen ongelukken voorgevallen.

Kediri. — In den morgen van den 5den Julij, omstreeks zeven ure, hebben zich in deze residentie vrij hevige schokken van aardbeving doen gevoelen.

Het scheen, dat de schokken, die eenige seconden aanhielden, meer verticaal dan horizontaal waren, voorts van het oosten naar het westen liepen.

Voor zoover bekend is, hebben er geene ongevallen met menschen, vee of gebouwen plaats gehad; ofschoon solide gebouwen in de schudding deelden.

Batavia, 22 Julij. — Per telegram zijn tijdingen ontvangen van Bandjermasin, loopende tot den 16den dezer:

Sedert de laatste berigten nopens den staat van zaken in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo (voorkomende in ons nommer van 13 Julij, nº. 56) heeft geene ontmoeting met de opstandelingen meer plaats gehad,

en is het grootste gedeelte van hen uit elkander gegaan; echter vermeent men, dat zich tusschen Tabanio en Banjoe irang nog eenige opstandelingen ophouden.

Sedert 14 dagen leden de troepen veel door aanhoudende regens en dikken mist en nam het aantal zieken toe, welke echter niet van ernstigen aard zijn.

Bij gunstige weêrsgesteldheid is men voornemens Tabanio te bezetten en de Tanah Laut te zuiveren.

Te Pengaron was men den 13den Julij begonnen met het werk in de kolenmijnen te hervatten en geregeld door te zetten.

De rijksbestierder is naar Amoentai gevlugt, doch werd van daar binnen weinige dagen terugverwacht.

De berigten dat de sulthan Koening gevlugt en zijn aanhang grootendeels verbroken is, worden meer en meer bevestigd.

De sulthan van Bandjermasin embarqueerde den 16den Julij aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno*, vergezeld, behalve van de ratoe, van 9 leden zijner familie, 22 bijvrouwen en 17 volgelingen en bedienden.

Op de Negara en Marampiauw gaat alles naar wensch; ook bij Poeloe Petak heeft men geene opstandelingen meer gezien.

Het hoofd, Pambekel Soelil, bevindt zich nog steeds in de boven-Kapoeas om eenen nieuwen aanhang te verwerven, hetgeen hem echter niet schijnt te gelukken.

Eenige dajak's zijn afgezonden om zoo mogelijk Soelil te arresteren.

Palembang. — De zaken in de Lematang Oeloe gaan steeds vooruit. Over het algemeen is eene verbetering gekomen in de stemming der bevolking, en vele hoofden beijveren zich om de rust en orde bewaard te houden.

Nu en dan worden nog door de pradjoerits excursien in het gebergte gemaakt naar zoodanige plaatsen, waar zich nog eenige kwaadwilligen schuil houden.

Bij de laatste excursie hebben de hoofden van de Moelak Oeloe uit eigen beweging uitgeleverd een weerspannig onderhoofd, zoomede twee pradjoerits, die vroeger gedeserteerd waren en zich aan de opstandelingen hadden aangesloten.

In de Soengi Kroh (divisie Moesi Ilir) is gisting onder de bewoners waargenomen en hebben eenige bewegingen plaats gevonden, welke, ofschoon de openbare rust niet in gevaar brengende, evenwel voldoende waren om ongerustheid onder de bevolking te verwekken.

Een paar doeson-hoofden, uit genoemde marga, die reeds lang wegens wangedrag afgezet waren, trachtten de bevolking van de doeson Kerta Djaja op te ruijen en eenige kwaadwilligen, ten getale van zeven, hebben pogingen aangewend om een paar personen, die kort geleden door de politie gevat en te Sekaioe, hoofdplaats van de divisie Moesi Ilir, in arrest gesteld waren, te bevrijden. Deze toeleg is echter mislukt, en door het bestuur zijn voorzorgmaatregelen genomen tot handhaving der orde en om de woelingen, die nogtans van geene beteekenis of dreigenden aard zijn, te doen ophouden.

Uit de Kesam is het hoofd van dat landschap, op de oproeping van den resident naar Moeara Doea, hoofdplaats van de divisie Komering Oeloe, afgekomen. Het laat zich dus aanzien, dat de verwikkelingen met die streken naar wensch zullen beëindigd worden.

Ongeveer een paar dagen na het vertrekken van den resident van Lahat zijn nog twee hoofden uit de Pasumah Lebar afgekomen om hulde aan het gouvernement te bewijzen. Als verontschuldiging voor hunne late aankomst te Lahat gaven zij op, dat zij beducht waren geweest voor invullen van de Goemaiers in hun land. Zij beloofden in het vervolg stiptelijk na te komen de bepalingen, voorkomende in de zoogenaamde Atoeran Sindang Merdika.

Op de hoofdplaats Palembang is in de maand Junij niets bijzonders voorgevallen.

De handel was aldaar niet buitengewoon levendig.

De berigten uit de beneden-divisien luiden gunstig. Overal heerschte eene gewenschte rust. De rijstoogst was afgeloopen en over het algemeen goed uitgevallen.

In de streken, waar zich de bevolking met de katoen-cultuur ophoudt, was de katoen reeds geplant en stond veelbelovend.

De stand van het water was in de maand Junij zeer laag, zelfs zoo, dat sommige kleine rivieren voor praauwen van eenigen diepgang niet meer bevaarbaar waren.

Wester afdeeling van Borneo. — Gedurende de maand Junij 1859 viel hier niets bijzonders voor.

Te Sambas en Landak en Taian was de rust ongestoord en de gezondheidstoestand gewenscht. Ook te Pontianak liet de rust niets te wenschen over.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

September.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
14	BOVEN-RHIJN.	*Keulen*,	+ 37 58	+ 1.73	8 ure	„	0.08
14	WAAL.	*Nijmegen*,	+ 7.84	+ 1.62	8 „	„	0.03
14	NEDER-RHIJN.	*Arnhem*,	+ 7.90	+ 0.99	8 „	„	0.04
14	GELDERSCHE IJSSEL.	*Westervoort*,	+ 8.40	+ 1.03	8 „	„	0.02
13	BOVEN-MAAS	*Maastricht*, (brug)	+ 42.28	+ 0.08	8 „	„	0.03
13		*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 41.43	„	8 „	„	0.02
14		*Grave*,	+ 4.90	+ 0.05	8 „	„	0.04
14	NIEUWE MAAS	*Brielle* H. W.	+ 0.54	„	4 u. 30 m.	„	0.19
		Brielle L. W.	— 0.74	„	12 u. 45 m.	„	0.06

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Een ministerieel blad van Parijs, *le Pays*, zegt in zijn nommer van gisteren: » Sommige dagbladen schijnen het publiek in de meening te willen brengen, dat er in het jongste artikel van den *Moniteur* betrekkelijk Italie's aangelegenheden iets onaangenaams of kwetsends voor Engeland gelegen is. Zulk eene opvatting schijnt ons moeijelijk te regtvaardigen. Het is waar, Engeland wenscht de bijeenroeping van een congres: dat is zeer natuurlijk, want eene magtige mogendheid koestert altijd en met regt den wensch om aan de regeling der groote aangelegenheden van Europa deel te nemen; doch Frankrijk verzet zich niet tegen het houden van een congres, maar wenscht het van harte, gelijk de *Moniteur* zelf heeft gezegd.

» Het is echter niet te ontkennen dat de zaken nog niet rijp zijn voor de overweging van een congres. De te Villafranca onderteekende overeenkomst is slechts van voorloopigen aard; de vrede moet te Zürich tusschen de oorlog gevoerd hebbende partijen gesloten zijn voor dat Europa tot behandeling der vraagstukken van algemeen belang geroepen kan worden.

» Engeland en andere mogendheden hebben zelve verklaard dat zij zich niet dadelijk omtrent het al of niet wenschelijke van het houden van een congres zouden verklaren, maar wachten zouden tot dat de te Villafranca vastgestelde praeliminairen in een definitief vredesverdrag zouden veranderd zijn.

» De betrekking tusschen het Fransche en het Engelsche gouvernement is steeds van volkomen vriendschappelijken aard; en zij zal nog naauwer worden door de noodzakelijkheid om gezamenlijk eene groote expeditie tot herstelling der in China aan hunne vlag verraderlijk aangedane beleediging te ondernemen."

ITALIE.

In de Turynsche dagbladen leest men thans de mededeeling, welke de vertegenwoordigende vergadering van Parma bij den aanvang harer zitting van de regering heeft ontvangen. Eene schets van de handelingen der nu vervallen verklaarde dynastie maakt den hoofdinhoud van dat stuk uit. Het besluit aldus: » Wat zijn dan de verdiensten van het geslacht der Bourbons hier te lande? In naauwlijks tien jaren van den tijd, gedurende welken het regeerde, zijn de zachte zeden der bevolking bedorven door slechte voorbeelden, door hardvochtige verordeningen, door de straf van stokslagen en andere barbaarsche tuchtigingen, door de uitoefening van het standregt, door het overwigt der buitenlandsche troepen. In denzelfden tijd werden de directe belastingen met 1,100,000 francs verhoogd, en de schatkist bezwaard met eene uitgave van 4,663,200 francs voor de schulden van Karel II, en van 2,401,421 francs voor de schulden van Karel III. Een achtste van 's lands inkomsten werd jaarlijks voor uitgaven van het regerende geslacht besteed. Het maakte zich medepligtig aan Oostenrijks vergrijpen tegen Sardinie, tegen Italie, tegen Frankrijk. Ziedaar de verdiensten der dynastie. Europa doe uitspraak!"

Ten slotte wordt te kennen gegeven dat de Italianen, voor alle ongelukkigen meewarigheid gevoelende, gezind zullen worden bevonden om voor het toekomstige lot van de Hertogin-Regentes en van haren zoon edelmoedige voorziening te maken.

— Een dagblad van Florence, hetwelk de groothertogelijke familie bespot had, is deswege bij een besluit der gewestelijke overheid van den 6den dezer met schorsing voor veertien dagen gestraft, en wel, gelijk het besluit zegt » omdat het laaghartig is ongelukkigen te bespotten, al zijn zij ook door eigen schuld ongelukkig, en omdat zulke dagbladartikelen gevaarlijk voor de openbare orde zouden kunnen zijn."

— De Turynsche berigtgever der *Indépendance Belge* zegt in een schrijven van den 11den dezer, dat het tegenwoordige ministerie van Sardinie in geen geval langer zal kunnen stand houden dan tot den tijd waarop de wetgevende kamers weder bijeen komen. » In de buitenlandsche aangelegenheden — schrijft hij — doet het niets en durft het niets doen; de minister van binnenlandsche zaken vervolgt de oppositiebladen door het rondventen derzelve op de straten en in de schouwburgen te verbieden, waardoor hij het getal van zijne vrienden voorzeker niet vermeerdert; en de minister van oorlog heeft in het leger velen tegen zich in het harnas gejaagd."

ENGELAND.

De Londensche dagbladen zijn alle, zonder onderscheid van politieke kleur, van oordeel dat eene nieuwe expeditie tegen China noodzakelijk is, hoe wenschelijk het in de tegenwoordige tijdsomstandigheden ook zou zijn dat Engeland zijne geld- en strijdmiddelen geheel voor zijne veiligheid in Europa en in Indie kon bezigen. Zelfs diegenen, welke den Chineschen oorlog van 1857 afkeurden omdat de aanleiding daartoe in een onbeduidend en voor verschillende beschouwing vatbaar geschilpunt lag, zeggen dat de oorlog thans, nu het de heiligheid der verdragen geldt, noodzakelijk is dewijl anders alle veiligheid in het verkeer met de volken van oostelijk Azie zou verloren gaan.

Onder de dagbladen van Londen is er maar één, hetwelk mogelijk acht dat er van Engelands zijde iets gedaan is waarin de Chinezen naar hunne begrippen en op hun standpunt eene verongelijking of trouwbreuk konden zien; het is de *Morning Star*, het orgaan van de Manchestersche school, welke elken oorlog schuwt en bovenal de bevordering der volksbedrijvigheid beoogt. Het genoemde blad raadt aan het gouvernement, de regtmatige verbittering over de ondergane nederlaag in te toomen en niet dadelijk een besluit te nemen, maar nadere berigten af te wachten, ten einde te kunnen beoordeelen of er welligt van de zijde der Europeanen provocatie heeft plaats gehad.

De andere dagbladen achten zich nu reeds genoeg ingelicht om eene nieuwe expeditie tegen China voor noodzakelijk te verklaren. Ook de *Morning Post*, het orgaan van lord Palmerston, zegt in haar nommer van eergisteren: » Een derde Chinesche oorlog is eene onaangename en kostbare maar onmiskenbare noodzakelijkheid; en wij durven zeggen dat geen ministerie het wagen zal aan dien strijd een einde te maken eer dat verraderlijke en lafhartige volk eene zware en afdoende tuchtiging heeft ondergaan. Het baat niet, tot verschooning van den Keizer van China aan te voeren, dat hij door zijne ambtenaren of door het gepeupel beheerscht wordt; zulke verschooningen zouden kunnen worden aangenomen indien wij niet in handelsverkeer met die barbaren stonden. Maar met het oog op het oneindig groote gewigt onzer handelsbetrekkingen met China, kunnen wij geen acht slaan op iets wat tot verschooning van zulke snoodheden mogt kunnen worden aangevoerd. De behoeften van Engeland, van Europa, van de beschaafde wereld maken het voor ons noodzakelijk met China handel in thee en zijde te drijven;" enz.

— Volgens de jongste berigten uit Indie hebben meer dan vijf duizend man Europesche troepen, ten gevolge van de oneenigheid met de regering over het handgeld, gebruik gemaakt van het hun toegekende regt om hun ontslag uit de Indische krijgsdienst te nemen, waardoor onder het misnoegde gedeelte der inlandsche bevolking de moed weder aangewakkerd is. De Londensche dagbladen betreuren die omstandigheid, vooral bij het vooruitzigt op eenen nieuwen oorlog met China, en wijten ze aan onhandigheid en kwalijk geplaatste spaarzaamheid der Indische regering.

In Engeland is de regering aanhoudend met groote kosten bezig nieuw krijgsvolk voor Indie aan te werven en derwaarts te zenden.

SPANJE.

In het officiele dagblad van het Spaansche gouvernement is den 9den dezer een besluit van de Koningin afgekondigd, strekkende tot vervroeging van de werkzaamheden der ligting voor het jaar 1860. Deze zullen in de volgende maand, dat is drie maanden vroeger dan gewoonlijk, aangevangen worden, en wel uit hoofde van de oneenigheden met Marocco. In den aanhef van het besluit wordt gezegd dat deze maatregel noodzakelijk is omdat het gouvernement verpligt is zich gereed te houden voor de gebeurlijkheden, welke uit den tegenwoordigen staat der betrekkingen van Spanje met het Maroccaansche rijk zouden kunnen voortkomen.

Volgens de berigten uit Madrid van den 9den dezer zouden er naar het legerkamp bij Algesiras, waar reeds zestien bataillons vereenigd waren, nog meer troepen gezonden worden.

De voorgenomen oorlog tegen Marocco schijnt in Spanje zeer populair te zijn. Een aannemer van openbare werken heeft aangeboden zelf met 200 van zijne werklieden als vrijwilligers naar Marocco te gaan. Een aanvoerder eener bende Carlistische stroopers, welke zich sedert geruimen tijd in de omstreek van Burgos ophoudt, heeft aangeboden 2000 soldaten en 400 paarden voor die expeditie bijeen te brengen; dit is echter geen onvoorwaardelijk aanbod. Bij al de regementen, welke aan den krijgstogt moeten deelnemen, meldden zich vrijwilligers in grooten getale aan. Men dacht dan ook, dat het gouvernement, indien het vrijscharen op de been wilde brengen, binnen korten tijd eene irreguliere krijgsmagt van aanmerkelijke sterkte zou kunnen vormen.

— De Londensche *Times* verzekert dat het Engelsche gouvernement inlichtingen omtrent de vereeniging van Spaansche troepen in de nabijheid van Gibraltar gevraagd, en daarop een ontwijkend of onvolledig antwoord ontvangen heeft.

CHINA.

Uit de bijzonderheden, welke omtrent de door Engeland en Frankrijk aan den mond van den Peiho geleden nederlaag medegedeeld worden, blijkt dat de Chinezen aanmerkelijke vorderingen in de krijgskunst hebben gemaakt; zij hadden den mond der rivier op drie plaatsen met ingeheide en door dwarshouten verbonden palen versperd; zij lieten de Engelsche kanonneerbooten door de eerste versperring heen dringen en openden het vuur eerst toen dezelve tusschen twee versperringen in de naauwte waren; het vuur van hunne batterijen was goed gerigt: zij hadden de vaste affuiten, welke hen vroeger beletteden juist te schieten, door beweegbare vervangen; en hun geschut was zoo goed gemaskeerd, dat de vestingwerken geheel het voorkomen hadden van ongewapend te zijn. Volgens een berigt hebben de Chinezen zich bij deze gelegenheid voor het eerst ook van holle projectilen bediend. Het vermoeden wordt dan ook geopperd, dat zij in hunne toerustingen door Europesche deserteurs geholpen geworden zijn.

Omtrent de eigenlijke aanleiding tot de voorgevallen botsing zijn de ontvangen berigten nog onvolledig. Volgens sommige opgaven was van wege het Chinesche gouvernement aan den Engelschen en den Franschen gezant te kennen gegeven dat zij niet met oorlogsschepen en soldaten in de hoofdstad des rijks mogten komen maar dat hun vrijheid gegeven werd om zich over land met een gewoon gevolg naar de hofstad te begeven; de gezant der Vereenigde Staten heeft zich, schijnt het, naar dat verlangen gevoegd en ongehinderd de reis naar Peking kunnen voortzetten.

— De Indische landpost heeft ook uit Cochin-China ongunstige berigten aangebragt. Naar luid daarvan werden de onderhandelingen tusschen de regering van Annam en den bevelhebber der Fransch-Spaansche expeditie voortgezet, maar twijfelde men of zij tot het doel zouden leiden, daar de regering gelijktijdig de inlandsche Christenen met verdubbelde wreedheid deed vervolgen.

NASCHRIFT.

LONDEN, 15 September. De admiraliteit heeft bevel gegeven om eenige fregatten en korvetten naar China te zenden.

De Sardinische gezant is van Broadlands, het landgoed van lord Palmerston, teruggekeerd en naar Turyn vertrokken.

Berigten uit Valparaiso melden dat Peru officieel den oorlog aan Ecuador verklaard zou hebben, nadat eene door Spanje beproefde bemiddeling mislukt was.

WEENEN, 15 September. Blijkens eene heden bekend gemaakte verordening is het opgeld voor de coupons der Nationale leening voor de maanden October, November en December 1859 op 15 per cent bepaald.

PARIJS, 15 September. De *Constitutionnel* berigt dat eene nieuwe verdeeling van het Fransche leger in Italie is vastgesteld, met commandementen te Genua, Milaan, Pavia, Suza, Alessandria, Turyn, Vercelli, Castiglione, St. Jean de Maurienne en Novara. De infanterie zal hare standplaatsen hebben te Milaan, Bergamo, Lodi, Crema, Pavia en omstreken, Piacenza en omstreken, Cremona, Cazale; de cavalerie te Novi en Milaan; de artillerie te Novara en Alessandria.

PARIJS, 15 September. De *Moniteur* behelst een uit de provincie Bergamo aan den Keizer gerigt adres, hetwelk 10,717 onderteekeningen draagt, en waarin de hoop wordt uitgedrukt dat het eerlang te sluiten definitive vredesverdrag zal strekken om Venetie voor de rampen te behoeden die hetzelve bedreigen, om aan het nieuwe Koningrijk zijne natuurlijke middelen van verdediging te verzekeren, en om in het eedgenootschap de vrije instellingen van Piemont te handhaven.

ure, zal, onder nadere goedkeuring, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 9de district, worden Aanbesteed:

het Driejarig onderhoud van de Willemsluishaven c. a., en van de Boorden, Jaagwegen, Bermen en Dijken van het Noordhollandsch Kanaal tusschen de Willemsluis en de Doorvaartsluis te Buiksloot, van 1°. November 1859 tot ultimo October 1862.

De Aanbesteding zal plaats hebben zoo als in Art. 10 van het Bestek is bepaald.

Het Bestek ligt ter lezing aan het Departement van Binnenlandsche Zaken, te 's Gravenhage, aan het Provinciaal Bestuur van Noordholland, te Haarlem, en op alle verdere plaatsen, waar de Bestekken van openbare Bestedingen gewoonlijk ter lezing worden gelegd.

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat, te Haarlem, en bij den Ingenieur van den Waterstaat, te Alkmaar.

's Gravenhage, 10 Augustus 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

Provincie *Overijssel*.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 23sten September 1859, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Overijssel, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 4de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Zwolle, worden Aanbesteed:

het voortzetten van het Lijnpad langs de rivier de IJssel tegen over Varichten in de Gemeente Wijhe, ter lengte van ongeveer 425 ellen.

Deze Aanbesteding zal geschieden zoo als art. 8 van het Bestek bepaalt.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Overijssel te Zwolle, en op alle zodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van 's Rijks Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Aanwijzing in loco kan verkregen worden op Donderdag en Vrijdag de Besteding voorafgaande, terwijl nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur te Zwolle, den Ingenieur Michaëlis, te Deventer, en bij den Opzigter A. Baan, te Deventer.

's Gravenhage, 31 Augustus 1859.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN TETS.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende bekendmakingen:

1°. *Lichtschip op de Ostra-Finngründet-Bank in de Bothnische Golf (Zweden).*

Blijkens bekendmaking der Zweedsche regering is een *lichtschip* geplaatst op de *Ostra-Finngründet-Bank*, in de *Bothnische Golf*,

op 60° 55′ 30″ N. Breedte, en
» 18° 26′ 0″ Lengte Oost van *Greenwich*.

Des daags zal op den grooten mast van het lichtschip een *roode bal* geheschen zijn.

Des nachts zal aan den grooten mast een toestel met *acht lampen* geheschen worden, waarvan het licht op eenen afstand van 2½ zeemijl zigtbaar wezen zal.

Bij mistig weder zullen de schepen van de nabijheid van het lichtschip kennis krijgen door het luiden eener klok.

2°. *Nieuwe lichten langs de Noorweegsche Kust.*

Blijkens bekendmaking van het marine-departement te *Christiania* bestaat het voornemen, om in het aanstaande voorjaar de navolgende lichten op de *Noorweegsche kust* te ontsteken, als:

een licht der 6de grootte, op *Torgauten*, buiten *Frederikstad;*
een licht der 4de grootte, op *Kleine Feisteen*, buiten *Jeddern;*
een licht der 2de grootte, op *Slotterö*, bij den inloop tot *Soelbofjord;*
een licht der 5de grootte, op *Vaagö*, bij *Noord-Hellingvoer*, omtrent 8 mijlen van *Bodö;*
een licht der 2de grootte, op *Audenoes*, de *Noordelijkste punt van Vesteraalen;*
een licht der 4de grootte, op *Hekkingen*, bij de inzeiling naar *Malangerfjord;* en
een licht der 6de grootte, op *Fuglenoes*, bij *Hammerfest*.

Alsmede zal het oude licht op *Villa* in een lenticulair licht der 2de grootte veranderd, en vermoedelijk in het aanstaande najaar ontstoken worden.

's Gravenhage, den 7den September 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Betonning van het Hellegat.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, da eene punt van de *vlakte* van *Ooltgensplaat*, naar het *Hellegat* uitstrekkende, zich heeft overgeworpen tusschen de zwarte tonnen n°. 3 en 4, welke punt alsnu wordt aangewezen door eene zwarte ankerboeivormige ton, peilende het licht van *Ooltgensplaat* tegen den Zuidkant van het fort en den Westelijken molen van *Princenland*, tegen den Westkant van de meestoof aldaar, zoodat thans vijf zwarte tonnen langs dat vaarwater worden gevonden.

's Gravenhage, den 8sten September 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Licht aan het einde van de *Dordsche Kil*.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de lichtopstand aan het einde van de *Dordsche Kil* in den nacht van den 9den op den 10den dezer door *brand* is *vernield geworden*, en dat maatregelen genomen zijn, om zoo spoedig mogelijk in een *hulplicht* aldaar te voorzien.

's Gravenhage, den 10den September 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, blijkens bekendmaking der *Spaansche Regering*, met den *eersten September aanstaande* een *nieuw kustlicht* zal ontstoken worden op het eiland *Tapia*, provincie *Oviedo*, aan de zeekust van *Cantabrie*.

De lichttoren is geplaatst op den top des eilands, hetwelk 100 mètres van de kust verwijderd is.

De *lichttoestel* is van de 3*de grootte*, *stilstaand licht*, afgewisseld elke *twee minuten* met *heldere schitteringen*.

Men ziet het licht, in den gewonen staat des dampkrings, op een afstand van 15 mijlen van 60 op één graad.

Het is geplaatst:
op 43° 35′ 36″ *N. Breedte*, en
» 0° 46′ 10″ *Lengte West van San Fernando*, of
» 6° 58′ 10″ *Lengte West van Greenwich.*

Het brandpunt is 28.3 mètres boven het zeevlak, 8.3 mètres boven den grond verheven.

De toren is van aschgraauw graniet, opgetrokken in twee deelen boven het noordelijk front van de woning der lichtwachters. Het eerste gedeelte heeft tot grondvlak een achthoek, het tweede een tienhoek. De woning der lichtwachters, even als de lantarenkoepel, is *wit*.

's Gravenhage, den 31sten Augustus 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTSIJ.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

AUSTRALIE. (*Provincie Victoria.*)

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, blijkens bekendmaking van de regering te *Melbourne*, de navolgende nieuwe lichttorens zijn geplaatst op de kusten van *Victoria* (*Australie*):

1°. *Kaap Schanck.*

De lichttoren op Kaap *Schanck* staat omstreeks
op 38° 30′ 0″ Z. breedte,
» 144° 54′ 0″ lengte Oost van *Greenwich*,
op het hoogste gedeelte der kaap ongeveer ½ Engelsche mijl N. N. W. van de *Pulpit-klip*.

Het licht zal zijn *catadioptriek* van de 1ste grootte, *stilstaand* en *schitterend*, van natuurlijke kleur, vertoonende om de twee minuten eene heldere schittering.

Op een afstand van 8 mijlen en meerder, naar gelang van den staat des dampkrings, zal het licht, *gedurende ééne minuut*, zich als een vast licht vertoonen; dan plotseling voor 25 seconden verduisteren; daarna gedurende ongeveer 10 seconden eene heldere schittering vertoonen, dan weder 25 seconden verduisterd worden, om daarna op nieuw een vast licht te vertoonen. Zich binnen den afstand van nagenoeg 6 mijlen van het licht bevindende, zullen de verduisteringen naauwlijks zijn waar te nemen, maar zal op dien afstand, bij helder weder, het sterke schitterlicht afgewisseld worden door een voortdurend zwak licht.

Het licht zal 328 Engelsche voeten boven den waterspiegel verheven zijn, en den horizon verlichten zeewaarts van O. ¼ Z. door het Zuiden tot N. W. ¾ W. op een afstand van 23 zeemijlen, de hoogte van het oog des waarnemers stellende op 10 voet, en op minderen afstand, naar gelang van den staat des dampkrings.

De lichttoren is rond, van steen en rood geschilderd.

Zeevarenden worden indachtig gemaakt dat het rif zuidwaarts van de *Pulpitklip* op een afstand van omstreeks 7 kabellengten Z. Z. O. van den lichttoren gelegen is, waarom de schepen, die het licht passeren, aan hetzelve eene goede ruimte moeten geven.

Het licht op kaap *Schanck* zoude in den avond van den 30*sten Junij* 1859 ontstoken worden, en daarna alle nachten van zonsondergang tot zonsopgang branden.

2°. *Voorgebergte Wilson.*

De lichttoren op het voorgebergte *Wilson* is gelegen op het zuidoostelijk gedeelte dier kaap, omstreeks
op 39° 9′ 0″ Z. breedte; en
» 146° 23′ 0″ lengte Oost van *Greenwich*.

Het licht zal zijn *catoptriek* van de 1ste grootte, stilstaand, en van natuurlijke kleur; 342 Engelsche voeten verheven boven de zee, en bij helder weder zigtbaar op een afstand van omtrent 24 zeemijlen; de hoogte van het oog des waarnemers stellende op 10 voeten en minderen afstand, naar gelang van den staat des dampkrings.

De lichttoren is *rond*, van steen en *wit* geschilderd.

Het licht op het *Wilson's* voorgebergte zoude in den avond van den 15*den Julij* 1859 ontstoken worden, en daarna alle nachten, van zonsondergang tot zons-opgang, branden.

NB. De boog des horizons, die door het licht zal verlicht worden, nog niet bij onderzoek zijnde waargenomen, zal dienaangaande een nader berigt volgen.

3°. *Licht der haven van Albert.*

De haven *Albert-lichttoren* staat op het Oostelijk einde van *La Trobe-Eiland*, omstreeks
op 38° 46′ 0″ Z. breedte, en
» 146° 38′ 0″ lengte Oost van *Greenwich*.

Het licht zal zijn *catadioptriek* van de 4de grootte, *stilstaand* en *schitterend*, *rood* van kleur, vertoonende om de 3 minuten eene roode schittering.

4°. *Portland-Baai-licht.*

De lichttoren aan de *Portland-Baai* staat op den *Batterij-Heuvel* (*Battery-Hill*) nabij de vlaggestok, omstreeks
op 38° 22′ 0″ Z. breedte, en
» 141° 39′ 0″ lengte Oost van *Greenwich*.

Het licht zal catadioptriek, van de 4de grootte, stilstaand en rood.

Wanneer dit licht ontstoken wordt, zal het *roode licht* aan het zeewaarts gelegen einde van het havenhoofd veranderd worden in een groen licht.

5°. *Licht der haven Fairy.*

De lichttoren der haven van *Fairy* is gelegen aan het Zuid-Oostelijk

gedeelte van *Rabbit-Eiland*, omtrent 10 ellen (yards) van het Hoogwatermerk; staande omstreeks

op 38° 24′ 0″ Z. breedte, en

» 149° 19′ 0″ lengte Oost van *Greenwich*.

Het licht zal zijn *catadioptriek* van de 4de grootte, stilstaand en schitterend, rood van kleur, om de 3 minuten eene schittering vertoonende.

NB. Zeevarenden wordt aanbevolen, aanteekening te houden van het onderscheid tusschen dit licht en dat op de kaap *Otway*; het laatste is wit, en verkrijgt zijne grootste schittering elke minuut.

6°. *Warrnambool-licht.*

Het zeewaarts gelegen *Warrnambool-licht* op *Middle-eiland* staat omstreeks

op 38° 26′ 0″ Z. breedte; en

» 142° 32′ 0″ lengte Oost van *Greenwich*.

Het licht zal wezen *catadioptriek*, van de 4de grootte, stilstaand en van natuurlijke kleur.

7°. Een klein *geleidelicht*, *rood* van kleur, zal den *1sten Januarij* 1860 ontstoken worden op een toren staande een weinig boven *hoogwatermerk in ééne lijn met twee steenen obelisken*; welke *in één gehouden*, in eene peiling voor zooveel noodig *Noordelijk* naar de ankerplaats geleidt.

Het *geleidelicht* zal den horizon verlichten van Z. O. door het Zuiden tot Zuid en, dient om de schepen vrij te doen varen van de buitenreven.

De vorengenoemde vier havenlichten, als die van

Albert-haven;
Portland-baai;
Fairy-haven; en
Warrnambool,

zullen in den avond van den *1sten September* 1859 ontstoken worden, en daarna alle nachten branden van zonsondergang tot zonsopgang.

Eene nadere bekendmaking nopens de *grootte* en andere bijzonderheden van deze vier havenlichten zal volgen.

Alle boven aangegeven peilingen zijn per miswijzend kompas.

's Gravenhage, den 25sten Augustus 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

Directie *Willemsoord.*

AANBESTEDING.

Op Donderdag, den 22sten September 1859, des middags ten 12 ure, zal, door den Minister van Marine, aan het locaal van het Departement van Marine te 's Gravenhage, onder nadere goedkeuring, in het openbaar worden aanbesteed:

1°. het leveren en stellen van een Stoompomptuig met toebehooren tot ontlediging van de drooge dokken op het maritime etablissement Willemsoord, in een daartoe te maken gebouw c. a., met inbegrip van al de bouwstoffen en arbeidsloonen;

2°. het maken, leveren en inhangen van twee paar Sluisdeuren van geslagen ijzer voor de nieuwe keersluis in het dokkanaal van genoemd etablissement.

Deze aanbestedingen geschieden ieder bij enkele inschrijving, overeenkomstig artt. 33 en 11 der respective bestekken, welke ter lezing liggen aan het Departement voornoemd, bij de directiën der Marine te Amsterdam, Willemsoord, Vlissingen en Hellevoetsluis, en verder op al die plaatsen waar gewoonlijk de bestekken van rijks-waterstaatswerken nedergelegd worden.

Acht dagen vóór de aanbesteding wordt aanwijzing in loco gegeven, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. G. van Gendt te Haarlem en bij den Ingenieur Strootman te Nieuwe Diep.

's Gravenhage, den 6den September 1859.

De Minister van Marine,
J. S. Lotsij.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Elfde* trekking der *Vijfde* Klasse van de 239ste *Staats-Loterij*, op Donderdag den 15den September 1859, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 9234	een	prijs	van	1000	gulden.
» 14540	»	»	»	1000	»
» 5134	»	»	»	1000	»
» 11460	»	»	»	1000	»
» 19126	»	»	»	1000	»
» 14197	»	»	»	100,000	»
» 3186	»	»	»	1000	»
» 13325	»	»	»	1000	»

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Door den Heer *Willem George Frederik Nater*, Koopman en Winkelier in Leder te 's Gravenhage, is aan Z. M. den Koning toestemming verzocht om den geslachtsnaam *van Weel* bij den zijnen aan te nemen, ten einde zich in het vervolg met zijne wettige nakomelingen te mogen noemen en teekenen *Nater van Weel*.

Waarvan door den ondergeteekende, namens genoemden *W. G. F. Nater*, aankondiging wordt gedaan ter voldoening aan het voorschrift van artikel 64 van het Burgerlijk Wetboek.

's Gravenhage, 14 September 1859.

Mr. H. Reijers, *Procureur*.

*** Bij Exploit van den Deurwaarder *Benjamin Léon*, te 's Gravenhage, van den 14den September 1859, gedaan ten verzoeke van de heeren *Pieter Abraham Pijnacker Hordijk*, Grondeigenaar, wonende te Naaldwijk, *Johannes Helderman*, Bouwman, wonende te Wateringen, en *Cornelis Pancras Persoon*, Korenmolenaar, wonende te Wateringen, allen bij voortduring domicilie kiezende te 's Gravenhage op de Stille Veerkade, n°. 28, ten kantore van den Ondergeteekenden Procureur bij de Arrondissements-regtbank te dier stede, is, onder anderen, aan *Cornelis Jacobus Bellekom*, Koopman, laatst gewoond hebbende te Rijswijk, doch wiens tegenwoordige woon- of verblijfplaats is onbekend, en aan wien dien ten gevolge Exploit is gedaan op de wijze voorgeschreven bij art. 4, n°. 7, alin. 2, van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, beteekend en aangezegd, dat door den benoemden Regter-Commissaris, den Edel Achtbaren heer jhr. mr. *Willem Maurits de Brauw*, is opgemaakt en ter Griffie van voormelde Regtbank overgebragt de rangregeling op den koopprijs van zekere in gemeld Exploit omschreven vaste goederen, ten verzoeke van den heer *Adrianus Maas*, Medicinae Doctor en lid van den Gemeenteraad te Schiedam, aldaar wonende, en ten laste van mede voornoemden *C. J. Bellekom* in het openbaar verkocht en waarvan voornoemde Heeren *Pijnacker Hordijk*, *Helderman* en *Persoon* Koopers zijn geworden; en dat een ieder van die rangregeling ter Griffie voormeld visie kan nemen.

Zijnde voornoemde *C. J. Bellekom* bij gemeld Exploit voorts aangemaand en opgeroepen om ten tijde door den Heer Regter-Commissaris bepaald, namelijk op Vrijdag den 7den October aanstaande, des voormiddags ten tien ure, voor Zijn Edel Achtbare in het locaal der Regtbank voormeld op den Korten Vijverberg, n°. 7, te 's Gravenhage, te verschijnen, ten einde de gedane plaatsing tegen te spreken indien daartoe gronden zijn.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan de slotbepaling van voormeld art. 4, n°. 7.

A. P. T. Eyssell,
Procureur.

*** De ondergeteekende, bij Vonnis van de Arrondissements-regtbank te 's Gravenhage, van den 9den September 1859, benoemd zijnde tot Curator in de onbeheerde Nalatenschap van Mejufvrouw *Adriana Jacoba Haring*, Weduwe van *Wilhelmus Rotteveel*, gewoond hebbende te 's Gravenhage en aldaar den 26sten Mei 1859 overleden, roept bij deze, ingevolge Art. 1174 van het Burgerlijk Wetboek, op diegenen, welke zich als Erfgenamen dier Nalatenschap zouden kunnen gedragen, terwijl hij al degenen, die aan dezelve Nalatenschap iets verschuldigd zijn, daarvan te vorderen of eenige gelden, goederen of papieren onder zich berustende hebben, tot dezelve behoorende, uitnoodigt, daarvan aangifte, afgifte en betaling te doen vóór of op den 1sten October aanstaande, te zijnen kantore, ten huize van den Heer *B. T. van Rijswijk*, Mr. Rijtuig- en Zadelmaker, 1ste Wagenstraat, n°. 20, te 's Gravenhage.

De Curator voornoemd,
A. P. F. Asmus.

*** Blijkens Acte, op den 14den September 1859 voor den Notaris *H. Duyfjes*, in tegenwoordigheid van getuigen, te Utrecht gepasseerd, is tusschen de Heeren *Jacob van Aals*, Winkelier, en *Mozes Bouman*, Cigarenfabrikant, beiden wonende te Utrecht, eene Vennootschap aangegaan tot uitoefening van eene Cigarenfabriek en den Handel in Tabak en Cigaren, onder de Firma van *van Aals en Compagnie*, waarvan beiden de teekening zullen hebben, doch niet anders dan voor zaken tot de voormelde Handel en Fabriek betrekking hebbende en in geen geval tot het opnemen van gelden of het aangaan van borgtogten.

De Vennootschap wordt gerekend ingegaan te zijn den 15den Mei 1859 en wel van jaar tot jaar, met bepaling dat ingeval drie maanden voor den afloop van elk jaar geene opzegging heeft plaats gehad, dezelve gerekend zal worden telkens weder voor een jaar te zijn verlengd.

*** Blijkens Acte, op den 13den September 1859 te Amsterdam ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris *Justus Everhard Clausing* en getuigen verleden, zijnde geregistreerd, is de Vennootschap tusschen *Johanna Hendrika Eggers*, Weduwe *Johannes Leonardus Jacobus Caron* en *Dirk Vos* Junior, beiden aldaar woonachtig, ten onderwerp hebbende de Juweliers-affaire, onder de Firma van *Caron en Vos*, op den 10den Augustus 1859 Ontbonden, terwijl de liquidatie der nog openstaande zaken daarbij is opgedragen aan den heer *Dirk Vos* Junior, met gebruikmaking der Firma en met vrijlating van laatstgenoemde om de zaken hetzij alleen of in Vennootschap met anderen zonder eenig mede-interest van eerstgenoemde, voort te zetten op en onder de Firma van *Caron en Vos*.

Geschiedende hiervan bekendmaking ter voldoening aan Artt. 30 en 31 van het Wetboek van Koophandel.

J. E. Clausing, *Notaris*.

*** *J. J. C. Huygens*, Notaris te 's Gravenhage, adverteert, dat ten zijnen Kantore, gedurende de maand October e. k., des voormiddags van 10 tot 12 ure, zal worden betaald tien gulden op de afgegeven Certificaten van ingetrokken en afgeloste aandeelen in het Contract van Overleving, onder den titel: Uit Voorzorg, opgerigt te 's Gravenhage, in den jare 1770.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN,

DONDERDAG 15 SEPTEMBER 1859.

Amsterdam.

	pCt			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	64 5/8	64 3/4	—
Dito dito	3	78 [illegible]/16	78 1/4	—
Dito dito	4	98 3/4	98 7/8	—
Syndicaat	3 1/2	—	—	—
Handel-maatsch.	4 1/2	127	—	—
BELGIE. Bij *Roth. schild.*	2 1/2	—	—	—
RUSL. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	104 3/8	—	—
Dito 1828–1829.	5	102	—	—
Dito 1840.	4	84 1/8	—	—
Stieglitz.	4	84 1/8	—	—
Dito 1854.	5	—	—	—
Dito 1855.	5	100 3/4	100 7/8	—
Engelsche	4 1/2	—	—	—

	pCt.			
SPANSE. Nieuwe 3% thans	1 1/4	34	34 1/4	[illegible]
Amortisable.		—	—	[illegible]
Buitenlandsche	3	—	—	[illegible]
Binnenlandsche	3	43 1/2	43 5/8	[illegible]
PORTUG. Te Lond.	3	—	—	—
OOSTENR. Metall. 1816–1852	5	55 5/16	56	55 [illegible]
Dito Zilv. Nation.	5	59 1/2	59 15/16	59 [illegible]
Dito Zilver 1849-1854	5	74 1/4	74 1/2	—
Dito 1847-1852.	2 1/2	29 5/8	29 7/8	[illegible]
MEXICO. Londen.	3	—	—	[illegible]
GRENADA id.	2 3/4	—	—	[illegible]
VENEZUELA id.		—	—	[illegible]
Uitgestelde		—	—	[illegible]

Londen.

Consols.	3	pCt.	95 1/2
Mexico.			21 3/8
Spanje	3	»	—
Dito	1 3/4	»	—
Venezuela			—
Uitgestelde			—
Grenada			—

Antwerpen.

Metalliek.	5	pCt.	[illegible]
Nat. Metalliek	5	»	60 3/4
Binnenl. Spanje	3	»	—
Spanje	1 3/4	»	—
Credit Prost.			

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	68.75
Fr. Créd. Mob.			787
Binnenl. Spanje	3	»	—
Spanje	1 3/4	»	—
Russische Spoorwegen			—

Weenen.

Metalliek.	5	pCt.	73.00
Idem Nationaal			78.00
Wissel Londen.			[illegible]

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.